

NSZZ Solidarność PAN i PAU

KOMISJA MIĘDZYKŁADOWA w KRAKOWIE

31-018 Kraków, ul. św. Jana 28 ; e-mail: kzsolpanpau@gmail.com ; tel. (12) 356-23-05

Konto bankowe: Pekao S.A. 22124045331111000054298796

Kraków, 15 maja 2024 r.

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

na stronie Krajowej Sekcji NSZZ Solidarność Polskiej Akademii Nauk ukazał się komunikat nr 222 https://nszz.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=346:komunikat-222&catid=48&Itemid=54 dotyczący bieżących spraw prowadzonych przez naszych przedstawicieli. Dostępny jest również list skierowany do Podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Pana dr. hab. Macieja Gduli, dotyczący wnioskowanych zmian w projekcie nowej ustawy o PAN.

Rekomendujemy zapoznanie się z treścią listu i jednocześnie zapraszamy wszystkich Państwa do włączenia się w dyskusję na temat tak ważnych dla naszego środowiska przepisów.

Krakowskie środowisko NSZZ Solidarność PAN i PAU jest w tym zakresie szczególnie aktywne. Uważamy, że najważniejszą kwestią wymagającą zmiany w ustroju instytutów PAN jest brak samorządności środowiska naukowego w tych podmiotach.

Pracownicy naukowcy instytutów PAN, w przeciwieństwie do pracowników naukowych uczelni, są obecnie pozbawieni wpływu na funkcjonowanie placówki naukowej, w której są zatrudnieni. Tymczasem w pierwszym rozdziale opracowania Komisji Etyki Naukowej pt. *"Dobre obyczaje w nauce"* (2021 r.) zapisano: **„Pracownik nauki dąży do tego, aby samorządność była powszechną i trwałą formą życia naukowego na wszystkich szczeblach”**. W rzeczywistości ustrojem życia naukowego w instytutach jest jednoosobowa władza dyrektora, który nie tylko kieruje jednostką poprzez zarządzenia, ale tworzy także wszystkie dokumenty wewnętrzne (w tym regulaminy) oraz przygotowuje treść uchwał rady naukowej, która je następnie poddaje dyskusji i głosowaniu. Decyduje o awansie zawodowym pracowników, niezależnie od uzyskiwanych przez nich stopni i tytułów naukowych. Dyrektor przygotowuje także program posiedzeń rady naukowej. Dodatkowo sam wskazuje i zaprasza zewnętrznych członków rady, wpływa zatem w sposób bezpośredni na jej skład. W obowiązującej ustawie, ani w jej nowym projekcie, nie istnieje pojęcie "kolegium instytutu", które reprezentowałoby społeczność naukową i miało realny wpływ na politykę naukową oraz działalność operacyjną placówki.

W odróżnieniu od pracowników uczelni, pracownicy instytutów nie mają możliwości wybierania swoich władz ani udziału w gremiach decyzyjnych. W strukturze PAN funkcjonuje jako organ doradczy Prezesa Rada Dyrektorów oraz Samorząd Doktorantów, ale nie ma żadnej reprezentacji pracowników naukowych instytutów. Ustawowy model zarządzania instytutami PAN nie ma nic wspólnego z samorządnością. Dlatego uważamy, że związek zawodowy, jako reprezentacja pracowników instytutów PAN, powinien domagać się zmiany tego stanu prawnego.

Zapraszamy Państwa do włączenia się w nasze działania, zarówno poprzez aktywizację środowiska naukowego, jak też poprzez wyrażanie Waszych opinii, które będziemy starali się, w łącznym opracowaniu, przekazywać władzom ustawodawczym. Prosimy o rozpowszechnienie niniejszego listu wśród pracowników instytutów PAN, naszych koleżanek i kolegów, ponieważ zależy nam na tym, by cała społeczność naukowa instytutów PAN-owskich wzięła czynny udział w procesie przygotowywania ustawy, który, jak na razie, **toczy się z pominięciem tej społeczności**. Czekamy na Państwa głosy pod adresem e-mailowym: kzsolpanpau@gmail.com.

Łączymy wyrazy szacunku

Komisja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność PAN i PAU w Krakowie

Roman Miteń *Łukasz Krawczyk*
Katarzyna Sauer *Janusz Kruczkowski*